SAK 46/26

REVIDERT BUDSJETT 2026

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

11. november 2026

Saksbehandler

John Olsen, Sissel Bastiansen

Vedlegg til saksfremlegget

Forslag til 2 revisjon av budsjett 2026

Saksfremlegg

Representantskapet i Vest-Agder-museet vedtok opprinnelig budsjett for 2026 og økonomiplan 2026 – 2029 i sak 13/25 i møte 19. desember 2025. Styret vedtok i 2025 å revidere budsjett også etter 1. tertial 2026, i tillegg til etter 2. tertial, for en tettere oppfølging av økonomi i et år med stor aktivitet forbundet med nytt bygg.

I den følgende rapportering vil avviket mot budsjett være målt mot opprinnelig budsjett, slik at styret i Vest-Agder-museet IKS kan innstille overfor representantskapet å vedta forslag til revidert budsjett for 2026 sett mot representantskapets vedtak for opprinnelig budsjett 2026.

Det har siden opprinnelig budsjett ble vedtatt tilkommet endringer som er knyttet til mottak av nye tilskudd/prosjektmidler og bruken av disse, men også vesentlige

kostnadsendringer, samt avsetninger av midler til bruk i 2027.

De vesentligste reguleringer blir kommentert fortløpende i forhold til hovedoversikt:

De vesentligste endringer på inntektssiden:

1. Overføringer fra staten er økt med 57.771.514. Kr. 53.000.000 av dette er tilskudd til VIGA som opprinnelig var regnskapsført som investeringstilskudd, men som etter avklaring med revisor er flyttet til drift for å dekke driftskostnader for VIGA som f.eks utstillingsbygging. I tillegg har vi mottatt 2 mill ekstra i driftstilskudd fra staten i revidert statsbudsjett: 1 mill til avdeling Tingvatn og prosjektet «Lister som folkevandringsregion» og 1 mill til drift av VIGA. Vi har også mottatt 300.000 til utstillingsformål i VIGA, 200.000 fra BufDir til Håndverksted i Flekkefjord, 1,2 mill til prosjektet «Læringsarena region Sør-Vest» for bygningsvern og 250.000 fra Jernbanedirektoratet til istandsetting av Lok 6, samt at vi har korrigert av Riksantikvarens tilskudd til Sjølingstad Uldvarefabrik etter at dette ble fastlagt for 2026 og Jernbanedirektoratets tilskudd til Setesdalsbanen for 2026 etter indeksregulering. De to sistnevnte var også tatt høyde for i første budsjettrevisjon.
2. Overføringer og tilskudd fra andre er økt med 8.323.999. Dette er for en stor del bekreftede tilskudd fra Agder Fylkeskommune vedr bygningsvern og fartøyvern for avdeling Kristiansand museum, Lista, Sjølingstad og Flekkefjord. Disse var også tatt høyde for i forrige budsjettrevisjon. Vi har i tillegg mottatt 1,2 mill i tilskudd fra Stiftelsen Gimle Gård til istandsetting av vinduer og utvendig maling av hele Gimle Gård, sykelønnsrefusjoner på nesten 1 mill, samt at vi har foretatt en flytting av inntektspost for belastninger til fylke og kommune fra salg til overføringer med 0,8 mill iht krav for KOSTRA rapportering.
3. Forventede salgsinntekter for 2026 er redusert som følge av at belastninger på ca 0,8 mill er ompostert fra salg til overføringer, iht regler for KOSTRA-rapportering. Utover dette er det ingen vesentlige korreksjoner i forventning til egeninntekter.

De vesentligste endringer på utgiftssiden:

Driftskostnadene er totalt økt med kr. 18.651.391 som følge av økt prosjektaktivitet.

1. Lønnsutgifter er økt med kr. 3.250.368. Herunder er 2,4 mill en feil i opprinnelig driftsbudsjett for lønnsbudsjetteringen av drift nytt bygg. Lønn for ekstrahjelp oppjustert med en knapp million, da bruk av ekstrahjelp i 2026 har vært høyere enn budsjettert ved Kristiansand museum, Setesdalsbanen og Flekkefjord grunnet henholdsvis høy aktivitet og sykefravær.
2. Budsjett for kjøp av varer og tjenester er økt med 15.395.366. 7,3 mill av disse er knyttet til arbeid med utstillinger i nytt bygg. Anbudsprosess for de 2 hoved-utstillingene er akkurat avsluttet, og det arbeides parallelt med flere utstillinger utover dette. Dette er driftskostnader knyttet til nytt bygg og var ikke tatt høyde for i opprinnelig budsjett. 3 mill av kostnadsavviket er knyttet til rep og vedlikehold antikvariske bygg, herunder i hovedsak bygningsvern på Kristiansand museum, Gimle og Lista, 1,5 mill er knyttet til rådgivingstjenester forbundet med et digitalt utstillingsprosjekt ved fagseksjonen, 1,2 mill er istandsetting av lok 5 og 6 ved Setesdalsbanen som ikke lå i opprinnelig budsjett. 1,2 mill er knyttet til et felles læringsarena-prosjekt for bygningsvern som opprinnelig ikke var budsjettert. 1,2 mill er knyttet til vedlikeholdsprosjekter for flere avdelinger som ikke var kjent da budsjettet ble lagt. Ved forrige budsjettrevisjon var driftskostnadene økt med 4,7 mill, og dette var i hovedsak kostnader knyttet til bygningsvern.

Renteinntekter

Forventede renteinntekter er oppdatert med faktiske påløpte renter. Høye innestående beløp knyttet til VIGA gjør at renteinntektene er høyere enn opprinnelig budsjettert, men vi legger forsiktighetsprinsipp til grunn og har valgt å forholde oss til faktiske tall for ikke å sette forventninger til avsetning på fond for høyt.

Overføring til investering

Overføring til investering er økt med 4,1 mill og økningen er knyttet til arbeid med nytt dekk på Hestmanden.

Avsetning til bundne driftsfond

Avsetningen til bundne fond er økt med 48 mill og er knyttet til mottatt tilskudd til VIGA fra staten på 53 mill som er flyttet fra investering til drift for å dekke driftskostnader for prosjektet, og herunder i hovedsak etablering av utstillinger. Kostnader for utstillinger vil i liten grad falle i 2026, og de overskytende midlene settes på bundet driftsfond.

Bruk av bundne fond

Bruk av bundne driftsfond er regulert opp med kr. 675 000. Dette er prosjektmidler utbetalt i 2025 for prosjekt som ferdigstilles i 2026 ved Fagseksjonen (Kr. 575 000 prosjekt Rusletur 2.0) og Setesdalsbanen (Kr. 100.000, erstatning, opprydning etter Banenor.)

Avsetning til disposisjonsfond

Endringen i avsetning til disposisjonsfond med en økning på kr. 4.310.069 er knyttet til forventet avsetning for VIGA for påløpte renteinntekter, samt at avdeling Hestmanden sin opprinnelige budsjetterte avsetning til disposisjonsfond er fjernet da Hestmanden isteden må bruke av disposisjonsfond for å dekke inn kostnaden til nytt dekk.

Bruk av disposisjonsfond

Bruk av disposisjonsfond er regulert opp med kr 4.050.000, og gjelder Hestmandens kostnader til nytt dekk, samt 50.000 i økt omfang for bygningsvern på Kristiansand museum.

Kapitalregnskapet

Totalt forventet omfang av investeringer i revidert budsjett er for 2026 kr. 112.277.375.

Kapitalregnskapet er fra 2025 i stor grad preget av arbeidet med nytt museumsbygg, VIGA. Forventet kostnad til investeringer i VIGA for 2026 er redusert med 77,4 mill til ca. 100 mill for 2026, som følge av oppdatert fremdriftsplan for VIGA fra Skanska. Arbeidet er i rute, både mht økonomi og fremdrift. Vi har i 2026 mottatt investeringstilskudd fra fylket på 90 mill og fra Kristiansand kommune på 11,3 mill. Dette dekker årets investeringer i VIGA.

I tillegg til VIGA har museet investert i nytt dekk for Hestmanden til 7,3 mill, arbeid med ny vognhall på Setesdalsbanen for 4 mill, ny trafo, ny elkjele og nye varmepumper på Sjølingstad til 1,4 mill, samt investering i bygningsvern på Kristiansand museum og på Lista. Hestmanden må dekke største del av investeringen på 7,3 mill i nytt fra disposisjonsfond, men har mottatt 0,2 mill fra fylket og 1 mill fra Stiftelsen UNI til arbeidet. Setesdalsbanen mottar 2 mill av totalinvesteringen på 4 mill til vognhall fra Jernbanedirektoratet. Sjølingstad Uldvarefabrikk får dekket sine investeringer på 1,4 mill med midler fra Riksantikvaren.

Utover dette har Mandal museum mottatt 1,2 mill fra Kulturdirektoratet til arbeid med nytt slokkeanlegg i Andorsengården i Mandal. Dette prosjektet er ikke fullfinansiert, men settes likevel i gang i form av delprosjekter.

Forslag til vedtak:

1. Styret i Vest-Agder-museet IKS vedtar forslag til revidert budsjett for 2026.
2. Styret i Vest-Agder-museet IKS innstiller overfor representantskapet å vedta forslag til revidert budsjett for 2026.

Vest-Agder-museet IKS